

دیتا ژورنالیزم یا روزنامه‌نگاری داده‌ها

DATA JOURNALISM WITH FOCUS ON DATA PROCESSING

اتحادیه ژورنالیستان آزاد افغانستان
د افغانستان د خپلواکو خبریالانو اتحادیه

داده‌ها و اطلاعات چیست؟

داده (دیتا) یک شرح مقدماتی از یک پدیده، اتفاق، فعالیت یا تعاملاتی است که ثبت شده، دسته‌بندی شده و ذخیره شده است؛ اما سازماندهی نشده و برای یک منظور مشخص آماده نشده است.

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Date	Province	Distrect	Latitude	Longitude	Number of people killed	Number of people injured	N
.286	9/2/2019	Kunduz	Dasht-e Archi	37.121847	69.157927	23	22	
.287	9/2/2019	Ghazni	Qarabagh	33.194521	68.088798	6	3	
.288	9/2/2019	Nangarhar	Rodat	34.255394	70.523634	0	4	
.289	9/2/2019	Jawzjan	Khanqa	36.509983	66.113036	1	0	
.290	9/2/2019	Kandahar	Dand	31.613515	65.629899	1	0	
.291	9/3/2019	Wardak	Nerkh	34.367701	68.806932	3	2	
.292	9/3/2019	Hilmand	Nawa	31.449273	64.272678	13	4	
.293	9/3/2019	Hilmand	Gereshk	31.825427	64.563689	6	0	
.294	9/3/2019	Hilmand	Nad Ali	31.637252	64.254396	7	0	
.295	9/3/2019	Hilmand	Sangin	32.065438	64.849676	8	0	
.296	9/3/2019	Kabul	Puli Charkhi	34.52615	69.351948	17	119	
.297	9/3/2019	Samangan	Dara-I-Suf	35.862143	67.59667	10	5	
.298	9/3/2019	Kandahar	Shah Wali Kot	32.016103	66.103496	16	13	
.299	9/3/2019	Herat	Gulran	35.098519	61.66728	20	11	
.300	9/3/2019	Balkh	Zari	35.849974	66.73	43	39	
.301	9/3/2019	Parwan	Shinwari	35.067908	69.064169	5	2	
.302	9/4/2019	Kunduz	Emam Sahib	37.168961	68.889511	9	20	
.303	9/4/2019	Ghazni	Ghazni City	33.54547	68.413789	7	3	
.304	9/4/2019	Ghazni	Andar	33.315483	68.450386	7	3	
.305	9/4/2019	Ghazni	Qara Bagh	33.18504	68.064251	7	3	
.306	1/0/1900	Ghazni	Deh Yak	33.447723	68.765902	8	3	
.307	9/4/2019	Uruzgan	Khas Uruzgan	33.036674	66.793747	18	10	
.308	9/4/2019	Paktia	Ahamd Aba	33.773594	69.47425	2	0	

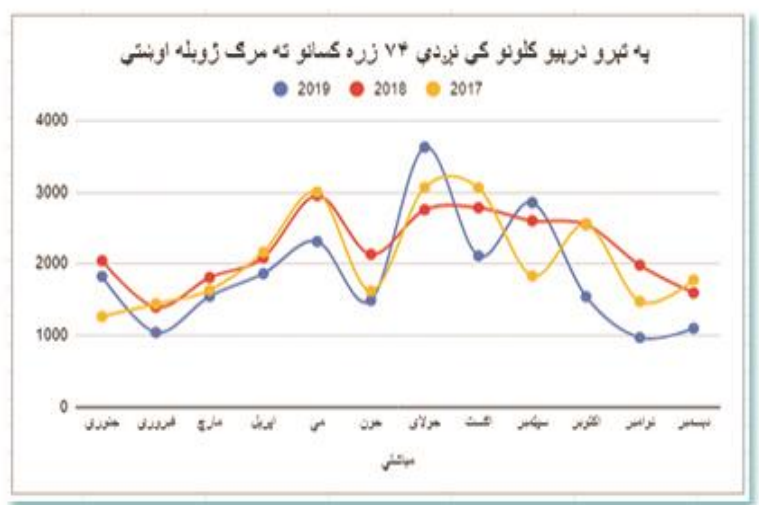
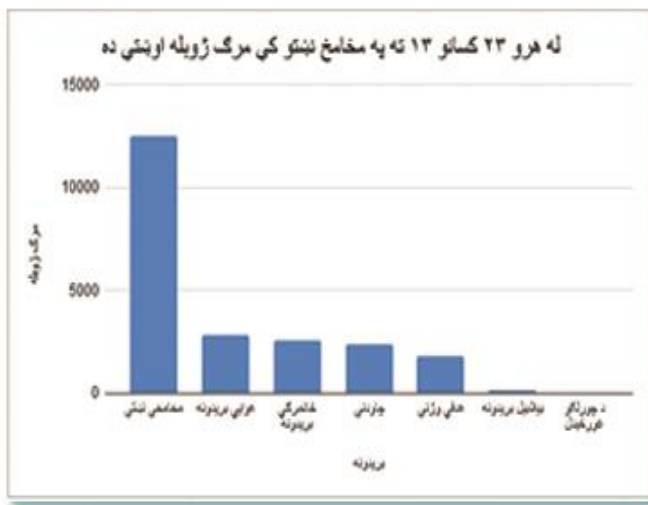
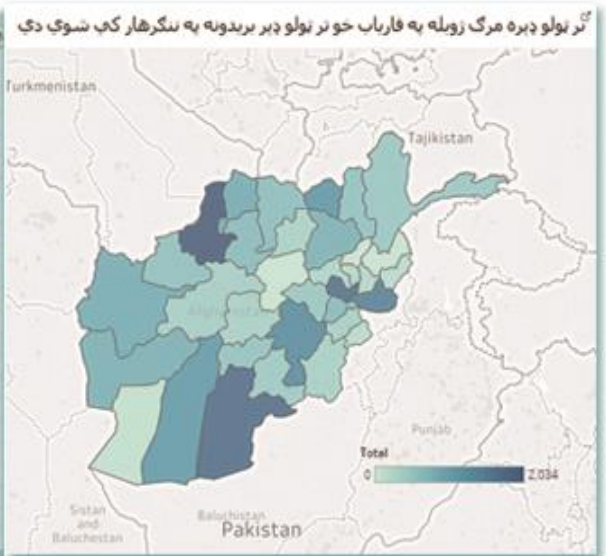
- نمونه دیتا در اکسل شیت با جزییات ارائه می‌شود.
- داده‌ها عناصر اصلی اطلاعات هستند. داده‌ها در صورتی به اطلاعات، تبدیل می‌شوند که افراد بخواهند برای درک بیشتر از آن‌ها استفاده کنند. اطلاعات، داده‌های خلاصه‌ای هستند که گروه‌بندی، ذخیره، پالایش و سازماندهی شده‌اند تا بتوانند معنی‌دار شوند. اطلاعات زمانی ارزش پیدا می‌کنند که برای یک بُعد خاص، یک فرد خاص، یک هدف خاص و در زمان خاص گردآوری و آماده شوند، لذا اطلاعاتی که برای یک مدیر، جنبه اطلاعاتی دارد، برای مدیر دیگر ممکن است اصلاً ارزشی نداشته باشد.

- بدین ترتیب، اطلاعات، آگاهی‌های به دست‌آمده است.
- داده‌ها یا دیتا پس از تحلیل و تجزیه به اطلاعات تبدیل می‌شود.
- از داده‌ها بپرسیم، درست مثل این‌که در حال مصاحبه با آنها هستیم.
- تحلیل دیتا منتج به نتیجه می‌شود و می‌تواند به شکل نقشه، ویدیو، نمودار و... نوشته شده و حتی پست‌های رسانه‌های اجتماعی باشد. تحلیل داده‌ها به شما این امکان را می‌دهد که در به دست آوردن نتیجه بسیار خلاق باشید.

1	A	B	C	D	E	F	G
Date	Province	District	Latitude	Longitude	Number of people killed	Number of people injured	
286	9/2/2019	Kunduz	Dasht-e Archi	37.121847	69.157927	23	22
287	9/2/2019	Ghazni	Qarabagh	33.194521	68.088798	6	3
288	9/2/2019	Nangarhar	Rodat	34.255394	70.523634	0	4
289	9/2/2019	Jawzjan	Khanqa	36.509983	66.113036	1	0
290	9/2/2019	Kandahar	Dand	31.613515	65.629899	1	0
291	9/3/2019	Wardak	Nerki	34.367701	68.806932	3	2
292	9/3/2019	Hilmand	Nawa	31.449273	64.272678	13	4
293	9/3/2019	Hilmand	Gereshek	31.825427	64.563689	6	0
294	9/3/2019	Hilmand	Nad Ali	31.637252	64.254396	7	0
295	9/3/2019	Hilmand	Sangin	32.065438	64.849676	8	0
296	9/3/2019	Kabul	Puli Charkhi	34.52615	69.351948	17	119
297	9/3/2019	Samangan	Dara-i-Suf	35.862143	67.59667	10	5
298	9/3/2019	Kandahar	Shah Wali Kot	32.016103	66.103496	16	13
299	9/3/2019	Herat	Gulran	35.098519	61.66728	20	11
300	9/3/2019	Balkh	Zari	35.849974	66.73	43	39
301	9/3/2019	Panwan	Shinwari	35.067908	69.064169	5	2
302	9/4/2019	Kunduz	Emam Sahib	37.168961	68.889511	9	20
303	9/4/2019	Ghazni	Ghazni City	33.54547	68.413789	7	3
304	9/4/2019	Ghazni	Andar	33.315483	68.450386	7	3
305	9/4/2019	Ghazni	Qara Bagh	33.18504	68.064251	7	3
306	1/6/1900	Ghazni	Deh Yak	33.447723	68.765902	8	3
307	9/4/2019	Uruzgan	Khas Uruzgan	33.036674	66.793747	18	10
308	9/4/2019	Paktia	Ahamd Abe	33.773594	69.47425	2	0

دنبال خبر در آمار باشیم، نه دنبال آمار در خبر

○ اگر حاضری یک ماه یا یک سال اعضای پارلمان را به دقت چیک کنیم و در آن دنبال یافتن خبر در آمار باشیم، شاید چنین نتیجه‌ای به دست آوریم:

هشتاد درصد اعضای پارلمان در حدود نیمی از روزهای رسمی مصروف کارهای شخصی می‌باشند.

روزنامه نگاری دیتا ژورنالیزم چیست؟

- روزنامه نگاری داده‌ها رشته‌ای از روزنامه نگاری پررونق است که به طور فعال به دنبال، تجزیه، تحلیل و تفسیر اشکال مختلف داده‌ها برای گزارش نویسی است و خلاقانه درباره گفتن داستان‌های انسانی پنهان در داده‌ها تمرکز می‌کند.
- هنگامی که مردم عبارت «ژورنالیزم داده» را می‌شنوند، به طور خودکار به نمودارها و اینفوگرافیک‌ها فکر می‌کنند.

- با این حال، روزنامه‌نگاری داده، حوزه بزرگتری است. این کل فرآیند استخراج معنا از داده‌ها برای توسعه یک داستان است - نه تنها خروجی بصری .
- یک گزارشی که بر تحلیل و تفسیر داده‌ها تکیه دارد، نمونه بهتری از دیتاژورنالیزم است تا یک اینفوگرافیک با ده‌ها عدد بی‌معنی.

والدین بخوانند

[فضای مجازی همراه با فرزندان]

قوانین دستورات و عمل‌های منطقی وضع کنید
در وضع قوانین استفاده از فضای مجازی سختگیر و غیرمنطقی نباشید

زمان و مکان را کنترل کنید
کامپیوتر را در یک اتاق معمولی، جایی که در معرض دیدتان است بگذارید!

در اوقات بهره‌موقیتمی ناگهانی نباشید
هیجان‌زده شدن یا بروز تنش کردن کمکی به موفقیت نمی‌کند، بلکه به دنبال راه‌حل مناسب باشید

فعالیت خانوادگی را مورد توجه قرار دهید
افزایش فضای عاطفی در خانواده احتمال هرگونه مشکل را به شدت کاهش می‌دهد

هوشیار باشید
فضای مجازی مدارار در حال پیشرفت است، شما باید همیشه بگذراند فرزندان پیشی باشد

از به کارگیری کامپیوتر بترسید
هرچه اطلاعات شما از فضای‌های روز بیشتر باشد، امکان نظارت و جلب اعتماد فرزندان بیشتر می‌شود

استفاده از نامه‌های ارزیابی محتوای سایت‌ها
این سرویس‌ها به والدین اختیار می‌دهد تا انواع سایت‌هایی را که نامناسب هستند مسدود نمایند

قول دهید و سر قولتان بمانید!
به کودکان قول بندهید در صورت بروز مشکل، عیبشان نشوید

یک سر مشق باشید
همان نظارتی که از فرزندان دارید، خودتان عمل کنید، همان رعایت نکات ایمنی و استفاده زیاد از فضای مجازی

دیگر علائق کودکان را تشویق کنید
همه علائق فرزند فضای مجازی نشود، ورزش، هنر و تفریح هم وجود دارند

سرعت پیشرفت تکنولوژی و ارتباطات سبب شده است که معمولاً فرزندان در استفاده از این تکنولوژی‌ها از والدین پیشی بگیرند، این سبب شده است که والدین نسبت به بسیاری از خطرات دنیای مجازی آگاهی کافی نداشته باشند، حتی در صورت آگاهی، پیشگیری از خطرات احتمالی، ظرفیت خاصی دارد که سواد رسانه‌ای شامل این دو موضوع می‌شود، یعنی آشنایی با دنیای مجازی و پیشگیری از خطرات احتمالی، در یک کلام والدین باید آگاهانه و ایمنی همراه فرزندان‌شان در فضای مجازی باشند

چهار زمانی نگران رفتار فرزندان خود شویم؟

کاهش یا افزایش ناگهانی ملاقات با دوستان
گاهی عصب‌خواری و ناگهانی فرزندان می‌تواند متأسفانه فضای مجازی باشد.
راهکار
سعی کنید با دوستان فرزندان صحبت کنید و در فضایی که هر چند غیراخلاقی وجود دارد از آنان سؤال نمایید

گوشه‌گیری
صرف مدت‌های زیاد در اتاق و دوری از جمع خانواده
راهکار
هر چه خلأ بین فرزندان و خانواده بیشتر باشد سواستفاده گران‌ساز می‌تواند با آنان ارتباط ایجاد کند

دریافت هدایای غیر نقدی ناگهانی
برخی خلف‌کاران برای طرح دوستی هدایای پنهان نقدی و غیر نقدی برای طعمه‌های خود تهیه می‌کنند
راهکار
به فرزندان آموزش بدهید که این‌گونه موارد را با شما در جریان بگذارند و بدون اطلاع شما آن‌ها دریافت نکنند

بیدار ماندن در ساعات خاصی از شب
استفاده از اینترنت در زمان خواب و غیبت اعضای خانواده به‌ویژه بچه‌های شب
راهکار
این فعالیت باید در ساعات و مکان‌های انحصار شود که تحت نظارت شما باشد

تماس‌های تلفنی مشکوک
فرزندان به‌طور ناگهانی با افراد غریبه تماس‌های تلفنی برقرار می‌کنند و دور از چشم شما با تلفن صحبت می‌کنند
راهکار
کالی آن‌ها روی تلفنشان نصب کنید و در فضایی دوستان از فرزندان‌شان بخواهید سلف‌تلفن را معرفی کنند

د تحليل او تجزيه شوي دپټا له مخې د جوړ شوي راپور بيلگه:

تېر ميلادي کال افغانستان کې نږدې ۲۲۳۰۰ کسانو ته مرگ ژوبله اوښتې

○ کابل(پژواک، ۱۶ مرغومي ۹۸): افغانستان کې تېر ميلادي کال په ۱۹۲۶ وسله والو بريدونو کې څه باندې ۱۲۵۰۰ کسان وژل شوي، نږدې ۹۸۰۰ نور ټپيان دي او دغه مرگ ژوبله د وږم کال په پرتله ۱۶ سلنه کمې شوې ده.

○ د پژواک خبري اژانس راتول کړي معلومات ښيي چې په منځنۍ کچه، تېر کال هره ورځ ۶۱ کسانو خو وږم کال هره ورځ ۷۳ کسانو ته مرگ ژوبله اوښتې او وږم کال د اوږي موسم، خو تېر کال د مني موسم تر ټولو خونړی و .

جستجوی حقایق

انتشار اطلاعات نادرست آنلاین مشکل بزرگ برای مخاطبان رسانه‌ها ایجاد کرده است. برای ایجاد اعتماد مخاطبان به گزارش‌های مبتنی بر دیتا لازم است که با منابع داده خود مانند سایر منابع اطلاعاتی رفتار کنید.

نکاتی برای منابع قابل اعتماد

1 - از منابع معتبر استفاده کنید

یافتن منابع داده خوب ممکن است دشوار باشد. با این حال، همیشه بهتر است به جای استفاده کورکورانه از یک مجموعه داده کاملی که نمی‌توانید به آن اعتماد کنید، از یک منبع داده ناقص استفاده کنید. مثلاً از دیتای یک ساله منبع غیر قابل اعتماد، بهتر است از دیتای شش ماهه منبع معتمد استفاده کرد.

باید دقت داشته باشیم که هم معتبر بودن منبع حایز اهمیت است و هم درست بودن داده‌ها

مثلاً: اگر داده‌ها به گونه‌ای باشد که $(10 = 5 + 4)$ اصلاً قابل استفاده نیست، هر چند که منبع آن معتبر باشد.

2 – منابع مختلف

در مورد داده‌هایی که به دست آورده‌اید تحقیق کنید، به خصوص از طریق اینترنت، ممکن معلومات بیشتری به دست آورید و یا هم معلوماتی در مورد صحت و عدم صحت داده‌ها را دریابید.

3- متوجه داده‌های کهنه باشید

همان طوری که اطلاعات کهنه می‌شود، داده‌ها نیز کهنه می‌شوند. سعی کنید مرتبط‌ترین و به روزترین مجموعه دیتا را پیدا کنید تا مطمئن شوید که گزارش شما حقایق فعلی را به بهترین شکل ارائه کرده می‌تواند.

4 - روش جمع‌آوری داده‌ها را درک کنید

مردم اغلب مسئول جمع‌آوری داده‌های خام هستند. برای جلوگیری از خطاها، همیشه از خود بپرسید که این داده‌ها چگونه جمع‌آوری شده‌اند و در واقع چه چیزی را نشان می‌دهند؟

اهمیت دیتا ژورنالیزم

گزارش‌های مبتنی بر داده‌ها مزیت بزرگی نسبت به گزارش‌های سنتی دارند، زیرا می‌توانند به طور عینی‌تر تأیید شوند.

به یاد داشته باشید که دروغ گفتن با داده‌ها آسان است، اما بدون آن آسان‌تر است.

فرآیند دیتا ژورنالیزم

- باید خلاق باشیم
- سوژه را انتخاب می‌کنم
- گزارش مبتنی بر داده‌ها با سوال‌های مرتبط به سوژه آغاز می‌کنیم.
- مثال: چند نفر تحت تأثیر خشکسالی قرار دارند؟ بیشترین موارد در کجاست و ...؟
- جواب این سوال‌ها در دیتا دریابید.

مرحله اول: باید خلاق باشیم

- عنصر اصلی یک گزارش دیتا ژورنالیزم موفق، خلاقیت است.
- داده‌ها به خودی خود یک گزارش نیستند. این امر مستلزم این است که خلاقانه در مورد اینکه چه چیزی به مخاطبان شما و یا زاویه گزارش تان مرتبط است و چه چیزی نیست، فکر کنید.
- اشتباهی که بسیاری از روزنامه‌نگاران داده‌های بی‌تجربه مرتکب می‌شوند این است که فکر می‌کنند برای گفتن یک داستان باید مجموعه‌های داده بزرگ را تجزیه و تحلیل کنند. یک رویکرد بهتر این است که با مجموعه داده‌های کوچکتر شروع کنید و آنها را در طول زمان توسعه دهید.

مرحله دوم: دریافت داده

- منبع‌یابی داده‌های خوب اغلب به عنوان بزرگترین چالشی است که خبرنگاران با آن روبرو هستند.
- منابع شامل اینترنت، مسؤولان و کارمندان اداره‌های مختلف دولتی و غیردولتی و ... می‌شود.
- در افغانستان در کمتر موارد دیتا موجود است.
- در گزارش پژواک که قبلاً به شما شریک شد، از گزارش‌های پژواک استفاده شده‌است.
- چگونگی استفاده از گزارش‌های رسانه‌ها و یا منابع دیگر

مرحله سوم: پاک کردن، تجزیه و تحلیل دیتا

هنگامی که داده‌های خود را در اختیار دارید، می‌توانید فرآیند تمیز کردن و تجزیه و تحلیل آنها را آغاز کنید.

داده‌ها از پی‌دی‌ایف به وورد تبدیل شود.

آمار نادرست و تکراری از جدول حذف شود.

صرف زمان اضافی برای تمیز کردن یک مجموعه داده می‌تواند به طور قابل توجهی احتمال نتیجه‌گیری اشتباه را در طول تجزیه و تحلیل شما کاهش دهد.

کار عملی که چگونه داده‌های خود را تجزیه و تحلیل کنیم؟

گزارش‌های نمونه‌ی:

[HTTPS://TINYURL.COM/4ZT8K9KX](https://tinyurl.com/4zt8k9kx)

[HTTPS://TINYURL.COM/3YXVRKAM](https://tinyurl.com/3yxvrkam)

اتحادیه ژورنالیستان آزاد افغانستان
د افغانستان د خپلواکو خبریالانو اتحادیه

اتحادیه ژورنالیستان آزاد افغانستان
د افغانستان د خپلواکو خبریانو اتحادیه

